धर्मजिज्ञासा। ज्ञात्वा चानुतिष्ठन् धार्मिकः VāsiDS. 1.2; सर्वथा कार्यमेतन्नः स्वधर्ममनुतिष्ठताम् MahāBhā. iii. 34.19; हन्तव्यः क्षत्रियः …। अक्षत्रियो वा दाशार्ह स्वधर्ममनुतिष्ठता MahāBhā. v. 80.16; स्वधर्ममनुतिष्ठन्तो यदि माधव संयुगे। शस्त्रेण निधनं काले प्राप्स्यामः स्वर्गमेव तत् MahāBhā. v. 125.15; ix. 60. 38; तेन सत्याभिसंधेन त्रिवर्गमनुतिष्ठता। पालिता सा पुरी श्रेष्ठा Rāmā. i. 6. 5; श्रुतिस्मृत्युदितं धर्ममनुतिष्ठन् हि मानवः। इह कीर्तिमवाप्नोति ManuSm. 2. 9; 5.2; तद्धयनुतिष्ठन् युगपत् संपादयत्यर्थद्वयमारोग्यमिन्द्रियविजयं चेति CaraS. i. 8. 18; नैत्यकावसाने प्राणिधर्ममनुतिष्ठति मयि को नु … प्रविष्टः Prati. 3.5(2); एवं च मानवं मार्गमनुतिष्ठन्महीपतिः। धर्म्येण पालनेनैव प्रजा रञ्जयति स्म AhirbuS. 50. 42; उभाभ्यां हस्ताभ्यामनुतिष्ठन्प्रधानकालं संभावयिष्यति ŚābaBh. 198.1 (*on* i. 3.6); 581. 10 (*on* ii. 3.3); 732.6 (*on* iii. 1. 21); प्रयाणे प्रतिविधानमनुतिष्ठता मया कुमाराद्यमुपालम्भोऽधिगतः MudrāRā. 5.13(5); अन्यत् साध्यमद्दृश्य यागादीननुतिष्ठतः। धार्मिकत्वसमाख्यानं तद्योगादिति गम्यते ŚlokaVār. 2 192 (104.5); 5(17). 24 (694.8); यदि हि कर्मस्वरूपमात्रं स्मर्येत ततः पाकादि तदिन्द्रियैरन्यानुतिष्ठतो दृष्ट्वा परे स्मरेयुः TantrVā. 72. 20 (*on* i. 3.1); चिकीर्षितमर्थमनुतिष्ठन् तस्य वाचकं शब्दं पूर्वं स्मृत्वा पश्चात्तमर्थमनुतिष्ठतीति सर्वेषां नः प्रत्यक्षमेतत् BrahmSūBh.(Śaṅ.) 192. 4 (*on* i. 3. 28); 577.1 (*on* iii. 2. 9); अग्निहोत्राद्यनुतिष्ठतोऽपि न तत्काम्यमग्निहोत्रादि भवति GītāBh.(Śaṅ.) 22. 4 (*on* 2. 11); 196.2 (*on* 6. 19); पापं प्रणुदति … विद्वान् … ईश्वरार्थं कर्मानुतिष्ठन् SanatBh. 220.13 (*on* 1. 24); 233. 7 (*on* 1.42); नित्यनैमित्तिकं कर्म विधिवच्चानुतिष्ठतः (मुक्तिर्भवतीति शेषः) NaiṣkaSi. 10.5; यत्तु नाद्यत्वे केचिदनुतिष्ठन्तो दृश्यन्त इति — उपदिष्टार्थस्य नित्यवत् ManuBh. ii. 274.6 (*on* 9. 112); अनुतिष्ठन् परिक्लेशं मध्यमः साधकस्तु सः ParaS. 28.36; न चाध्ययनेनैवार्थमवबुध्यानुतिष्ठतां क्रतुफलभावनासिद्धिः PrakaPañ. 5.5; सोऽपि यथादिष्टमनुतिष्ठन्निदमवादीत् NalaCam. 6. 74(4); यदमी ह प्रत्यक्षमेव वृत्त्यर्थमनुतिष्ठन्तो दृश्यन्ते ĀgaPrā. 8. 9; अद्यत्वेऽपि … प्रासादकरण° … °प्रदक्षिणोत्सवादीनि … श्रेयस्करतरबुद्धयानुतिष्ठतः शिष्टान् पश्यामः ĀgaPrā. 69.6; पञ्च मलिम्लुचाः … कन्दलमपहाय समानायितमैरेयाः पानगोष्ठीमनुतिष्ठन्तः … सर्वेऽपि मम्रुः YaśasCam. ii. 328.25; महता खलु प्रयत्नेन शिष्याचार्यपरंपरया वेदान् धारयन्तो दृश्यन्ते, तदर्थं चानुतिष्ठन्तः Kāśi. i. 110.23 (*on* 2.98½); कणादमिति तस्य कापोतीं वृत्तिमनुतिष्ठतो रथ्यानिपतितांस्तण्डुलकणानादाय प्रत्यहं कृताहारनिमित्ता संज्ञा NyāyKa. 2. 14; यद्वृत्तमनुतिष्ठन्वै लोकः क्षेमाय कल्पते BhāgP. iii. 12.31; तव भक्तस्य विप्रस्य नित्यं कर्मानुतिष्ठतः। मोक्षदं मुनयः स्नानं गङ्गायां स्वर्गदं विदुः NīlaP. 311; तदर्थं चादरेणानुतिष्ठद्भिः परिगृहीतो वेदः Bhām. 72.14 (*on* i. 1. 3); अदाम्भिकानां प्रच्छन्नमनुतिष्ठतामपि लोकपङ्क्त्यादेरभावात् TātpaṬ.(Vā.) 620. 17 (*on* iv. 1.44); सः … कदाचित् शृङ्गाररसरसां गोष्ठीमनुतिष्ठन् … कालमतिवाहयांचक्रे UdaySuKa. 25. 18; श्राद्धम् …। कुलधर्ममनुतिष्ठद्भिर्दातव्यम् BrahmP. 220.3; आचारमनुतिष्ठन्तो व्यासादिमुनिसत्तमाः।… विप्रोत्तमाः श्रियं प्राप्ताः BhaviP. 83A.15 (i. 42. 20); 269A. 35 (i. 182. 16); PadmP. iv. 31.32; तथानुतिष्ठतस्तस्य कालो बहुतरो ययौ YogVā. v. 37. 3; वेदान्तशास्त्रैर्विहितं ज्ञानम् …। तदनुतिष्ठन्नासीन उताक्षीनः शयानस्तिष्ठन्गच्छंश्च विशेषाभावादनियमेनानुतिष्ठेत् BrahmSūBh.(Rā.) 718. 19 (*on* iv. 1.7); कर्मयोगमनुतिष्ठतो विदुषोऽविदुषश्च विशेषं प्रदर्शयन् … कर्तृत्वानुसंधानप्रकारमुपदिशति GītāBh.(Rā.) 201. 9 (*on* 3. 27); प्रयत्नाद्यनुतिष्ठतः तदानीमेव विनष्टत्वात् VedāntDī. 109.5 (*on* ii. 2. 27); धवळसरसतीर्थे सैष सन्यास- [Read संन्यास]धन्यां परिणतिमनुतिष्ठंनन्दिमांनिष्ठितात्मा EI. iii. 197. 207; ज्ञानोद्देशेन नित्यान्यनुतिष्ठतोऽवश्यं ज्ञानं भवति VedāntKa. 32.9 (*on* i. 1.1); प्रतिदिनं जिनपूजानिष्ठामनुतिष्ठति सति तस्मिन् वणिजि ViviTīKa. 58.3; न ह्यशक्तमधिकृत्य शास्त्राणि प्रवर्तन्ते। न च तत्त्वतोऽशक्तिः, अन्येभ्यश्शक्तेभ्यो ऽनुतिष्ठद्भ्यो विशेषादर्शनात् ŚatDū. 241.2; कर्मयोगं परित्यज्य ज्ञानयोगमनुतिष्ठतोऽपि न दोषः NyāySiA. 217. 18; आरभ्य समाप्तिपर्यन्तमनुतिष्ठतः फलं युक्तम् NyāyMāVi. 323. 12 (*on* vi. 3.9); पार्वती … महान्तं नियममनुतिष्ठन्ती … तपश्चरति PārvPa. 4. 0(4); श्राद्धम् … पित्राद्यन्तं तदनुतिष्ठन्ससंतानः शीघ्रं विनश्यति ManvaMu. 127.26 (*on* 3.205); 176. 3 (*on* 4. 171); पाषण्डम् … अनुतिष्ठन्तीनाम् … द्विजातिस्त्रीणाम् … उदकक्रियौर्ध्वदेहिकं निवर्तेत ManvaMu. 212.33 (*on* 5. 90); 232. 19 (*on* 6. 24); स पश्चात्तत्सिद्धये तत्साधने कर्मणि मयानुष्ठेयमिदं कर्मेत्यधिकारितया।… तदनुतिष्ठन् कर्तृतया TantrRaha. 58.6; प्रेमान्तरङ्गभूतानि कृत्यान्येवानुतिष्ठताम्। भक्तानां हृदि राजन्ती …। रतिरानन्दरूपैव BhaktiRaSi. ii. 1. 9; यागादिकमनुतिष्ठन्तं दृष्ट्वा व्यवहारदर्शनात् ŚivārkaMaDī. i. 17. 7 (*on* i. 1.1); ii. 396.25 (*on* iii. 4.25); कश्चिज्जीवः … नित्यनैमित्तिकाद्यनुतिष्ठन् … केवलहिरण्यगर्भोपासनायाः परिपाके मरणकाले … देहं विसृज्य … हिरण्यगर्भसायुज्यं गच्छति SiddhāTa. 2. 21; 58.27; विद्यामनुतिष्ठता कर्माणि … अनुष्ठेयानि SiddhāSi. i. 40.8; शिष्टाश्च कातीयस्नानमनुतिष्ठन्तः … सोदकदर्भमार्जनमाचरन्ति VīraMi.(Āhnika.) 226. 15; SarvaMaSam. 36. 16; 39. 11; विधिवत् अनुतिष्ठन् कुलधर्मनिष्ठः सर्वथा कृतकृत्यो भवति NityoNi. 11.11; GoviBh. 264. 11 (*on* iii. 4. 2); स्मार्तं कर्मानुतिष्ठन्नौपासनस्याग्निना मृतां पत्नीं संस्कृत्य शिष्टाग्निं पूर्ववत्कर्माणि कुर्यात् BālamBha. i. 239.5 (*on* 1. 89); **A ii** carrying out, executing, accomplishing उत्तङ्को गुरुशुश्रूषुर्गुरुनियोगमनुतिष्ठमानः (v. l. °तिष्ठन्) तत्र गुरुकुले वसति स्म MahāBhā. i. 3. 88; कर्मप्रियोऽपि तथा पृथिवीश्वरनिर्देशमनुदिनमनुतिष्ठन्नेकदा … महादेवबलस्तिमिङ्गिलगिलो बभूव YaśasCam. ii. 332.5; रामो हि पितृवचनमनुतिष्ठन्नपराक्रमादिधर्मयोगादुत्साहयोगाच्च वीररसवान् Kāvyānu.(He.) 353. 8; वचनमात्मगुरोरनुतिष्ठता नृपसुतेन समेत्य निशाचरी। अनुपतत्पिशिताशिचटोत्कचा समययुक्तमपायमवाप सा RāghPāṇ.(Ka.) 1. 86; तेषां दुर्वादिनां वेदविहितहिंसामनुतिष्ठतामपि देवतादिपरितोषणे मनोराज्यमेव ŚadvāMañ. 11(285); यथोचितं प्रायश्चित्तमनुतिष्ठन् इह समाराधनाधिकारित्वम् PāñcRāRa. 146.15; हीनप्रायो नटजनस्तेन गोपीजनैः सह। हरिद्वयेन विपिने संगीतमनुतिष्ठता HariC.(Pa.) 82; निष्ठया कर्माण्याचरन्तः सनिष्ठाः। लोकसंजिघृक्षया तान्याचरन्तः परिनिष्ठिताः। ध्यानमेवानुतिष्ठन्तो निरपेक्षाश्च GoviBh. 6.3 (*on* i. 1. 1); **A iii** following अपश्यत्स यमं तत्र देवम् …। विधानमनुतिष्ठन्तं प्राणिनो यस्य यादृशम् Rāmā. vii. 21.2; **B** ruling over षष्टिवर्षसहस्राणि मम जातस्य रावण। पितृपैतामहं राज्यं यथावदनुतिष्ठतः Rāmā. iii. 48. 19; **C** waiting upon प्रगे च वचनैस्तैस्तैरनुतिष्ठन्तमच्युतम्। जीवबुध्या(? द्धया) निजस्कन्धमध्यारोप्य बलोऽचलत् PāṇḍaC. 18.50; **D** standing near or behind (गाः) प्रातस्ता एव वनं गच्छन्तीरनुगच्छन् तिष्ठन्तीरनुतिष्ठन् BālamBha. iii. 191. 28 (*on* 3.325)

अनुतिष्ठमान (anu-tiṣṭhamāna) *adj.* **i** practising, observing धर्माननुतिष्ठमानोऽग्निना चक्रम् … नेमिना तप्ततनूस्सायुज्यं सलोकतामाप्नोति SudarU. 294. 1; तेऽपि स्वशाखागृह्योक्तमर्थं यथावदनुतिष्ठमानाः ĀgaPrā. 85.9; **ii** carrying out, executing उत्तङ्को गुरुशुश्रूषुर्गुरुनियोगमनुतिष्ठमानस्तत्र गुरुकुले वसति स्म MahāBhā. i. 3.88; **iii** attending to (some work) कुटुम्बार्थे चानुतिष्ठमानानां तेषामन्येषां भ्रातृणां संबन्ध्युपविष्टं स्थापयेत् ManuBh. ii. 303.28 (*on* 9.214)

अनुतिष्ठास (anu-tiṣṭhāsa-) *desid.* to desire to observe or practise (इयम्) कुलस्त्रीवृत्तम् … अनुतिष्ठासति DaśKuC. 53. 21; यस्त्वनुतिष्ठासति जिज्ञासति च तस्मै सच्छिष्यायाप्यन्यायेन … न देयम् NityāṢoḍa. 349. 5.

अनुतिष्ठासामात्र (anutiṣṭhāsā-mātra) *n.* mere desire to put into practice कर्मण इव विद्याया अप्यनुतिष्ठासामात्रेणाविच्छिन्नानुवृत्तिसिद्धेः ŚivārkaMaDī. ii. 443.12 (*on* iv. 1.16)

अनुतिष्ठासित (anu-tiṣṭhāsita) *n.* what is desired to be performed तेन तस्मिन् प्रयोगेऽनुतिष्ठासितमेव वचनात् प्रयोगान्तरे अनुष्ठेयम् MayūMāli. 504. 17 (*on* vi. 5. 20)

अनुतिष्ठासितत्व (anutiṣṭhāsita-tva) *n.* the state of being that which is desired to be performed प्रधानानां युगपदनुतिष्ठासितत्वेनानुष्ठानप्रारम्भः MayūMāli. 802.9 (*on* xi. 1. 8)

अनुतिष्ठासितस्वपदार्थ (anutiṣṭhāsita-svapadārtha) *m.* item belonging to itself (i.e. Darśapūrṇamāsa) which is desired to be performed दर्शपूर्णमासादयो ह्यनुष्ठानकालेऽस्मृतानुष्ठानासंभवादनु(ति)ष्ठासितस्वपदार्थस्मृतिहेतुमपेक्षन्ते Kāśi. ii. 26. 4 (*on* 5(2). 1)

अनुतिष्ठासितार्थस्मृति (anutiṣṭhāsitārtha-smṛti) *f.* remembrance of the thing desired to be performed अनुतिष्ठासितार्थस्मृतेश्च ध्यानादिना सिद्धेः साकाङ्क्षत्वेन क्रमप्रकरणाभ्यां स्वरूपस्यैवाङ्गत्वावसायाद्ग्रहणम् NyāySu.(So.) 95.9 (*on* i. 2.31-39); 95.24 (*on* i. 2.31-39)

अनुतिष्ठासु (anu-tiṣṭhāsu) *adj.* desirous of observing or practising नैत्यकं विधिं ब्रह्मयज्ञरूपमास्थितोऽनुतिष्ठासुः सावित्रीमपि … अधीयीत ManvaMu. 55. 30 (*on* 2.104)

अनुतीरवन (anutīra-vana) *n.* forest on the bank (of the river) तत्रानुतीरवनवासितपस्विविप्रा शिप्रा तव … भविता वयस्या NaiṣC. 11. 89.

अनुतीरविरूढ (anutīra-virūḍha) *adj.* growing near the bank (of a lake) कोऽपि ब्रह्मचारी … बिसक्षीरेणानुतीरविरूढचरपद्मपत्रपुटं तमापूरयन् … वसन्ततिलकमुच्चैरुज्जहार AvantiKa. 222.19.

अनुतीर्थम् (anutīrtham) *adv.* from the part of the hand (i. e. space between the index finger and the thumb) sacred to the manes अनुतीर्थमप उत्सिञ्चन्ति 'ऊर्जं वहन्तीः …' इति ĀgniveGS. ii. 6.3 (98.9); BaudhDS. ii. 3.3; ii. 5. 30; अनुतीर्थं तीर्थं लक्षीकृत्य, दैवपित्र्यादितीर्थेनेत्यर्थः VīraMi.(Āhnika.) 169. 25; 364.1.

अनुतीर्थेशम् (anutīrtheśam) *adv.* towards the lord of the place नृपः …। कृताष्टमो रथस्थोऽनुतीर्थेशं बाणमक्षिपत् PārśvC. 4. 100.

अनुतुद् (anu-tud-) VI. P. to push repeatedly पवमानस्य ते रसः पवमान रसस्तवेति समानमनुतुदति वैराजरूपम् JaimiBr. 3. 60; 3. 70; पदान्तेऽ-